

Број: 07/2.01/031-614-4/24

Датум: 3. 12. 2024. године

На основу овлашћења из члана 191. став 2. и члана 192. Закона о основном васпитању и образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 81/22), те овлашћења из члана 3, члана 4. став 1, чланова 5,6,9. и 10. Правилника о поступку спровођења стручно – педагошког надзора у основној школи („Службени гласник Републике Српске“ број 6/21), инспектор-просвјетни савјетник др Маринко Савић је 27. 11. 2024. године извршио стручно-педагошки увид у реализацију огледног часа наставница **Драженке Лаловић и Борјане Смиљанић у Основној школи „Десанка Максимовић“ Чelopeк, Зворник** и сачинио:

ЗАПИСНИК

о стручно-педагошком надзору.

Циљ стручно-педагошког надзора је вредновање успјешности реализације огледног часа

Задаци:

- Основни персонални и радни подаци,
- Припрема и реализација огледног часа
- Образложење огледног часа
- Општи услови за рад,
- Методичка организација наставе,
- Евалуација огледног часа,

Основни персонални подаци

Драженка Лаловић је завршила Учитељски факултет у Бијељини 2005. година и стекла стручно звање професор разредне наставе. Стручни испит је положила 2006. године на Педагошком факултету у Бијељини. Има осамнаест година радног стажа. У циљу стручног усавршавања прошла је стручне обуке о којима свједоче сертификати о успјешно завршеној обуци из области васпитно-образовног рада са ученицима, а у организацији различитих невладиних организација и удружења, а према дозволи Министарства просвјете и културе Републике Српске. Редовно присуствује групном савјетодавно-инструктивном раду које организује Републички педагошки завод Републике Српске.

Борјана Смиљанић је завршила Учитељски факултет у Бијељини и стекла стручно звање професор разредне наставе. Стручни испит је положила 2004. на Педагошком факултету у Бијељини. Радник је ЈУ ОШ „Свети Сава“ од септембра 2010. године. Укупно има двадесет двије година радног стажа. У оквиру стручног усавршавања наставница је редовно присуствовала групном савјетодавно-инструктивном раду који организује и реализује Републички педагошки завод Републике Српске. Такође посједује низ сертификата о успјешно завршеној обуци из области васпитно-образовног рада са ученицима, а у организацији различитих невладиних организација и удружења, а према дозволи Министарства просвјете и културе Републике Српске. Редовно присуствује групном савјетодавно-инструктивном раду које организује Републички педагошки завод Републике Српске.

Припрема и реализација огледног часа

Процедура за реализацију огледног часа је извршена према Стручном упутству за припремање, реализацију и евалуацију огледног часа. Наставнице Драженка Лаловић и Борјана Смиљанић су у сагласности са директорима својих школа послале захтјев за реализацију огледног часа инспектору-просвјетном савјетнику, са образложењем, писаном припремом и прилозима. Инспектор-просвјетни савјетник се сагласио да припремљени концепт наставе има елементе огледног часа. Настава је заказана 27. новембра 2024. године у ОШ „Десанка Максимовић“ Чelopeк.

Образложење огледног часа

Огледни час је припремљен и реализован са спојена два одјељења петог разреда (V₁ ОШ „Десанка Максимовић“ Чelopeк и V₂ ОШ „Свети Сава“ Зворник). Огледни час је

представљао интегрисани тематски дан, као верификацију раније проведених пројектних активности. Теме које су интегрисане су из наставних предмета Васпитни рад у одељењској заједници (ВРОЗ) „Дечја права и обавезе“, Српски језик „Језичка култура“ и Физичко и здравствено васпитање „Атлетика и превентивно корективно вјежбање“, у корелацији са музичком културом и природом и друштвом.

Тематски дан је реализован са очекивањима да ученици: - Анализирају и објасне права која сматрају посебно важним и да објасне која одговорност произилази из тих права; да разумију да ниједно право не може да се оствари без преузимања одговорности; да извјештавају у вези са животом у школи/породици; правилно изводе различите комбинације ходања, трчања, скокова и бацања и користи их у различитим варијантама и комплексним ситуацијама-полигон.

Организационо је одступљено од традиционалног предметно-часовног система, јер је огледни час припремљен као завршне активности ширег реализованог пројеката „Дјечија права и обавезе“, као пројекат између двије школе, односно двије одељењске заједнице, а у сарадњи са родитељима и локалном заједницом. С тим у вези интегрисане активности су трајале око три наставна часа, без прецизне временске подјеле (што је својствено за традиционалну наставу). Активности су усмјерене на едукацију ученика о важности дјечјих права и обавеза у свакодневном животу кроз тимски рад, заснован на истраживачким задацима којима је обезбијеђена пуна активност ученика и њихова међусобна сарадња.

Час је реализован у физкултурној сали за два одјељења петог разреда наведених школа. Улога ученика и учитељица је сасвим другачија од оне у традиционалној настави. Ученици уче кроз играказ, игру, глуму и демонстрацију одређених вјештина. Учитељице немају улогу онога ко поучава, него равноправног, активног, учесника у припремљеним активностима. Поред тога, у реализацији планираних активности био је укључен и сарадник, професор физичког и здравственог васпитања, тако да је практично демонстрирана тимски реализована настава.

Посебно треба нагласити да су наставнице у досадашњим активностима, а и за реализацију „огледног часа“, добили пуну подршку родитеља и локалне заједнице, јер су, у одређеним сегментима рада и они били активни учесници.

Општи услови за рад

Час је реализован у физкултурној сали. У одговарајућем дијелу сале (у дну сале, у десном дијелу) распоређено је, уз зид, шест клупа за шест тимова. Панои и материјал за презентовање постављени су на столове прије почетка часа. Квиз таблице, стикери и оловке за евалуацију се налазе испод сваке клупе. Између тимова, на средини, смјештена је сценографија за играказ. Предњи дио физкултурне сале је резервисан за полигон. Дужно је постављено шест полигона на начин да не ремети тимове и сценографију. Полигон је постављен прије почетка наставе. Сви ученици и водитељи носе мајице с натписом дјечјих права или обавеза. Добио су их на поклон од Града Зворника поводом Дјечје недјеље, а у оквиру пројекта „Дјечја права и обавезе“.

Методичка организација наставе

Наставни дан је почео играказом. Двоје ученика били обучени као дјед и бака и они су по унапријед припремљеном сценарију уводили ученике у активност на један занимљив начин. Након уводне вјежбе загријавања (уз музичку композицију „Ода радости“) ученици су стајали подијељени у шест група. За сваку групу је припремљено и шест полигона. „Бака и дјед“ су им се прво обратили, објаснивши им да ће прећи на савладавање полигона уколико одговоре тачно на питања која добију, што им је и „улазница“ на полигон. Када су одговорили сви тачно на добијена питања, „унук“ (наставник физичког и здравственог васпитања) је показивао вјежбе обликовања, а ученици су понављали. Прелажење полигона су чиниле низ разноврсних вјежби које су захтијевале брзину, спертност, довитљивост, али и провјеру знања (у једном дијелу полигона налазила се станице која је имала скривена три задатка, тако да је ученик, да би наставио са савладавањем препрека, прво требао да одговори на питање). О томе су бринуле „унуке“ односно двије учитељице. Вјежба је прошла у веселој, такмичарској атмосфери у којој су сви ученици били максимално активни и укључени у рад.

Након тога ученици су стали поред клупе која је постављена за њихов тим, а која је била и опремљена наставним средствима, помагалима и другим предметима потребним за

реализацију задатака предвиђених за одређену групу. Свака група је имала свој назив „Сунцокрет“, „Живот за 5“, „Школарац“, „Еко патрола“, „Етнос у Зворнику“, „Фоторепортери“. Једна по једна група је излазила са својим реквизитима, објашњавала задатке које је имала да уради. Рад сваке групе је пратила интеракција са осталим ученицима, јер су постављали питања тражили учешће свих ученика што је допринијело великој динамичности и ефикасности вршњачког учења. Промјене у излагању тимова су биле обогаћене различитим занимљивим активностима у којима је нарочито долазила до изражаја улога „дједа“ и „баке“, јер су правили шале, показивали како се сади дрво, говорили о „свом ранијем“ искуству из школе и тражили од других да то упореде са садашњим временом и сл.

Након треће групе услиједила је пауза од 15 минута. Када су све групе завршиле свој задатак свака група је добила картице различитих боја на којима су била питања из квиза који је услиједио. Групе су имале таблице за писање. Учитељица прочита питање, ученици у групи се консултују и на знак звона, које сигнализира учитељица, подигну таблицу са одговором. Тачан одговор је био један бод, а бодове у табелу (која је била на покретној табли за писање) су уносили „дјед“ и „баба“. На крају квиза сви тимови су имали све тачне одговоре.

Настава је завршена евалуацијом, у којој су ученици на стикерима записивали своје утиске о наставном дану. Стикере су лијепили на табли и поруке које су писали су имале позитиван коментар: „Било ми је добро и вољела бих да се поново понови“, „Данас је било забавно и много сам сретан“, „Ови дани проведени са V₂ су чаробни. Много смо научили о дјечијим правима“, „Срећан сам јер смо се цијели дан забављали“, „Бака је била најбоља“...

Евалуација огледног часа

У евалуацији часа је учествовало седам професора разредне наставе из града Зворник и двије општине Осмаци и Угљевик. У евалуацији су још учествовала два педагога, професор физичке културе, директорица школе и инспектор-просвјетни савјетник. У стручној анализи, која је услиједила након реализације часа, евалуатори су изнијели и образложили своје мишљење о посматраној настави. Сви учесници евалуације су се сложили да демонстрирана настава заслужује све похвале указујући на поједине вриједности: савршен тимски рад двије наставнице и једног наставника; сарадња двије школе, родитеља и локалне заједнице; интеграција предмета; учење засновано првенствено на игри; напуштање традиционалне улоге ученика и наставника у наставном процесу, велика мотивисаност ученика, ефектна настава.

Евидентни листови за евалуацију огледног часа су показали да су евалуатори сваки детерминанту успјешности наставног рада оцијенили највишом оцјеном. Написали су да би у свом раду примијенили овакав приступ реализације часа, а као посебну вриједност су записали: изузетна мотивација ученика; самосталност ученика у савладавању садржаја; креативност ученика на часу; тимски рад два одјељења из двије различите школе; интеракција међу ученицима; добра стручна припремљеност и организација; дјечију концентрацију и заинтересованост за рад; мотивисаност ученика за рад; понашање дјецe; однос ученика према учитељицама; богатство идеја.

Из свега произилази да је опсервирана настава задовољила критеријуме огледног часа, те је констатован „огледни час“, а с обзиром да су евалуатори били из двије регије констатовано је да настава добија оцјену **ОГЛЕДНИ ЧАС НА РЕПУБЛИЧКОМ НИВОУ**.

Достављено:

1. наставницама,
2. школи,
3. а/а.

Др Маринко Савић, инспектор-просвјетни савјетник

